

գանձը, աւելի ծանր պատիժներ պիտի կրէ:»

4/16 յուլիս 1855.

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՆԳՂԻՆ: Հասարակաց խորհրդարանին լատ. յուլիս 6 նամին մէջ վէճ բացվեցաւ Եւստրիոյ վերջին առաջարկութեանը եւ լորտ Ռոն Ռոբուրի վարմունքին վրայ: Լորտ Ռոն Ռոբուրի վարմունքին խաղաղական ժողովներու կողմէն ներված ժամանակը Եւստրիոյ վերջին առաջարկութեանը ընդունելը էր. բայց իր Լոնտոնայի պաշտօնակիցները չընդունեցին: Եստրիոյ վերջին առաջարկութեանը վրայ լորտ Ռոն Ռոբուրի վարմունքին եղաւ հասարակաց խորհրդարանին մէջ: Լորտ Ռոն Ռոբուրի վերջինքը արդարացունէ ու զեց ըսելով թէ ասանկ ծանրակիւն պարագաներու մէջ պաշտօնէ հրաժարելը շիթութեան առիթ մը սեպելով լաւ համարած է իր վարձիքը երկրին խաղաղութեանը զոհելու անկէ զատ ըսաւ, թէ Եւստրիոյ առաջարկութեանը Ռոնտոնայի առաջարկութեանը հետ տարբեր էր:

Լորտ Բալքրիսթըն ալ իր պաշտօնակիցը պաշտօնակից աշխատեցաւ երկար առնանախօսութեան մը, որուն մէջ Եւստրիոյ եւ Բրուսելոյ վարմունքին վերայ խորհրդածութեանը ընկելով, ըսաւ, թէ ինքը երբեք մտքէն անցուցած չէ Լեհաստանի եւ Մաճանոստանի թաղաւորութեանց կանգնումը: Եստրիոյ ծանրակիւն յայտարարութիւնը խորին տպաւորութիւն մը ըրաւ Ենգլոյ մէջ, եւ քանի մը լրագրի մեծագոյն կը զարմանան ըրաւ Բալքրիսթընի բերնէն ասանկ յայտարարութիւն մը լսելուն վրայ:

Ենգլոյ լրագրիներէն ոմանք՝ լորտ Ռոն Ռոբուրի պաշտօնէ քաշվելը հաւանական կը համարին:

Եստրիոյ 9 ին լորտ Բալքրիսթըն իմացուց հասարակաց խորհրդարանին, թէ Եւստրիոյ վերջին առաջարկութեանը վրայ եղած պաշտօնակից գրութեանները խորհրդարանին պիտի հաղորդէ, եւ Վիեննայի վերջին դեպքանախօսութեանը վերաբերեալ ըրող գրութեանները պիտի հրատարակին:

Վիեննայի անգլիական դեսպան լորտ Ռեյսթրօմօրլըն Լոնտոն հասաւ:

Ռոնտոնայի հարաւային ծովեզերներուն վրէժնոր ծովային գործողութեաններու ձեռք գործելու համար պատրաստութեանները կը շարունակեն Ենգլոյ նաւահանդիսաներուն մէջ: Իննսուներեք թնդանոթակիր մակոյկներու եւ ուրիշ մանր մուկերու տարակ նաւերու խումբ մը որոնց ամեն մէկը մէկմէկ թընդանոթ ունին, քիչ օրէն ծամբայ ելելու եւ Սեւ ծով կրթալու վրայ են:

Վարկընթաց թուով պատմութեամբ անկործանելիները յուլիս 26 ին կիրակի օրը նորոգեցան Լոնտոնայի մէջ աւելի ծանր կերպով: Ենգիւլ տարի օրինակ իր երկրէ խորհրդարանին, որ կիրակի օրերը Եստրիոյ վերջին պաշտօնակիցը կատարված ժամանակը ողկելը ընկելը ծանր կ'արդիւնէ: Ժողովուրդեան ստորին կարգի գործաւորներէն քանի մը հազար հոգի, այս օրինակը կա աւանդ տարու նպատակաւ՝ առաջ շարք Բալքրիսթընը զարատանը ժողովուրդէն եւ անկէ քաղաքին ազնուական բնակչաց թաղերը

սկան քաղաք: Տեսութեան զինուորները՝ առջեւ կիրակին ամբողջ ցրվել ուղեւորվ, բարեկեր, թէ ասոր վրայ բազմութեանը աւելի գրգռվեր է. այս անգամ տեսութեան զինուորները՝ ամենեւին ձայն չհանեցին. բայց ամբողջ սկսաւ մեծամեծաց տուները քարոծել, պատուհանները կտրտել, եւ մեծ աղմուկ հանել: Վիեննայի առաջին կարգէն են, ծովային գործող պաշտօնակիցներ, Լորտի արքեպիսկոպոսին, Սեյմուր ծովային են ուրիշ բազմութիւ երեւելի անձանց տուները: Սեյմուր ծովային տունէն դուրս ելաւ քանի մը յանդիմանական խօսքեր ընկելու ամբողջին, բայց քիչն բերնին երկու քար կերաւ, ու արիւնք երեսն ի վար վազելով ներս դարձաւ:

Եստրիոյ անկարգութեանը վրայ խորհրդարանին մէջ ինչպէս ըլլաւ, ներքին գործող պաշտօնակից Սեր Ռոբուրի Վրէյ ըսաւ, թէ խիստ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին ասոնց նորոգումը խափանելու համար: Այս լրագիրը կըրտէ, թէ քար նետողներուն շատը 11-18 տարեկան տղաք էին. զործաւորները անկարգութեան հաղորդ չեն եղած. ընդհանրապէս տեսութեանը դրածակները վրայ հասած ժամանակին անոնց օգնութիւն ընել ուզել են:

Օրէնդարանի ժողովը կառավարութեան առաջարկած 750 միլիոն ֆրանքի փոխառութեան եւ 140 հազար զօրք գրելու վերաբերեալ օրինակները համաձայնութեամբ ընդունեց, եւ ծերակուտի ժողովը ալ այս վճիռը վաւերացուց:

Սեյմուր լրագիրը կըրտէ, թէ Վաղղոյ արեւելեան բանակը Վաղղոյ մեկնելէն մինչեւ անցիւ յուլիսի 1ր ընդամենը 14,205 հոգի կորսնցուցեր է, թէ պատերազմի մէջ եւ թէ հիւանդութիւններով: Յունիս ամուռն պատերազմներէն եղած կորուստը այս հաշիւին մէջ չէ՝ զեւ ճշիւ ծանօթ չըլլալուն համար. բայց արդէն անորմած անդեկութեանը ընդունեցիւ, 2300 հոգիէն աւելի չընտր ըլլալ կըրտէ:

Կառավարութիւնը Օսմանեան նոր փոխառութեան երաշխաւորութիւնը օրէնդարանի ժողովին քննութեանն ու որոշմանը յանձնելով, ժողովը լատ. յուլիս 7 ին յանձնարարական ժողով մը սահմանեց այս առաջարկութիւնը քննելու համար:

Օսմանեան տէրութեան փոխ առնելը զրամոց դումարը 5 միլիոն լիրա կամ 125 միլիոն ֆրանք (կրկու 700 միլիոն դոլար) պիտի ըլլայ: Եւստրիոյ հարկերն 4 պիտի ըլլայ, եւ Ենգլոյ տոսի առաքելն ու Իւլիերի եւ Պերուի մարքաներէն եկամուտէն պիտի վճարվի: Եստրիոյ զատ՝ տարին հարկերն մէկ ալ դրամադրեցն պիտի վճարվի:

Կառավարութեան կողմէն օրէնդարանի ժողովին արված օրինագրին մէջ ըրված է, թէ Օսմանեան փոխառութիւնը Վաղղոյ կառավարութեան այս միջոցին ըրած փոխառութեանը հետ չը շիթելու համար, Ենգլոյ մէջ պիտի ստորագրվի եւ դրամը Լոնտոնայի դրամատանը մէջ պիտի դումարվի: Եստրիոյ զատ՝ ըրված է նոյն օրինագրին մէջ, թէ Օսմանեան տէրութեան փոխ արված դրամը միմիայն պատերազմի պէտքերուն գործածվելու սահմանված ըլլալով, անգլիացի, զաղղոյցի եւ օսմանեան դրածակներէ, յանձնարարական ժողով մը

պիտի սահմանվի Վ. Պօլոյ մէջ, եւ այն ժողովին պաշտօնը պիտի ըլլայ հոգ տանել, որ փոխ առնված դրամները իրենց նպատակէն դուրս բանի չգործածվին: Կառավարութիւնը հրաման ըրաւ, որ պատերազմի ժամանակ Վաղղոյ կայէն դուրս նաւերու մէջ եւ ցամաքի վրայ քոյնայէն մեռնող ծովային եւ ցամաքային զօրաց պրիւններուն եւ զաւակացը թողակ (նափագա) կապել սերութեան զանձէն:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ: Եւստրիոյ կայսրը կայցիայի ձանապարհորդութիւնը ըմբոսնելով՝ Վիեննա դարձաւ:

Վաղղոյ օրէնդարանի ժողովին բացված օրը Վարօլէն կայսեր Եւստրիոյ քաղաքականութեանը վրայ ըրած խօսքերը խորին տպաւորութիւն մը ըրին Վիեննայի մէջ:

Եւստրիոյ կառավարութիւնը իր փարիզի դեսպանին ծանուցաւ իր իրիկեց, որ իր դիտաւորութեանը վրայ եղած կասկածները փարատելու աշխատի:

Վիեննայի Վաղղոյ լրագիրը ալ յուլիս 7 թուով կէս պաշտօնակից յօդուած մը հրատարակեց, Վարօլէն կայսեր ատնանոթութեանը պատասխան: Եստրիոյ յօդուածը կըրտէ, թէ Եւստրիոյ գեղար. շին գաշնադրութեանը վրան առած պարտաւորութիւնները կատարած ըլլալով, անկէ անդին ինչ որ ընելու ըլլայ նէ իր յօժար կամքէն կախակ է:

Բարօլէն Օսթրիոյ սեպուհը Գրանքի օրթի գաշնակցութեան ժողովին նախադահութիւնը նորէն ձեռք առաւ: Կրտէ, թէ Բարօլէն Օսթրիոյ սեպուհը դիտաւորութիւն ունի ժողովին առաջարկելու, որ Գերմանական գաշնակցութեան զօրքերը պատերազմի պատրաստ վեճակի մէջ պահվին:

Վիեննայի լուր կուտան, թէ Ռատեքի մարաշխար Միլանի, Վիլհելմի, Վիեննայի եւ Խոտալոյ ուրիշ քաղաքներուն պահպաններն աւելցրելու համար զօրք ուղղելով, Եւստրիոյ կառավարութիւնը 40 հազար հոգի պիտի խրկէ Խոտալա:

Եստրիոյ կրկու օր Խոտալոյ մէջ միտքերը հանգարտ վեճակի մէջ չեն:

Բրուսելոյ տէրութիւնը ժամանակէ մը ի վեր իր ծովեզերներն ամբողջութեամբ եւ Պարթիկի նաւահանդիսաները բերդերով ու մարտիոյնով զօրացրելու ետեւէ է: Եստրիոյ Գրանքի օրթի գաշնակցութեան ժողովին մէջ ալ խօսք եղեր է կրտէն Պարթիկի ծովուն եղերքը եղած գերմանական երկիրներն ամբարջնելու:

Համպուրկէն կը գրեն, թէ Ենգլոյ ու Վաղղոյ տէրութիւնները 50 հազար ոչխարի մորթ գներ են այս քաղաքին մէջ, Գրանքի գաշնակց զօրաց ձեռուածն հարուստ չենելու համար:

ՌՈՒՄԻԱ: Կառավարութիւնը Վաղղոյի ու Թրանսիլվանիոյ աւտորիական բանակներուն ցրվելուն վրայ՝ այն կողմերէն երկուղ փարատելով, իր բոլոր ուժը Պարթիկի Գրանքի եւ Պեսարապիայի կուտալ:

Եստրիոյ Ենգլոյ կայսրը հրարարական խրկեց Նոր Ռոնտոնայի եւ Պեսարապիայի կուտակներուն, որ ամեն կարգի մարդոցմէ կամաւոր զօրք գրելով՝ Վանուրի խաղախներուն բանակը հետը կըրտէ չափ զօրացրեն:

Գերմանական լրագիրներէն ու

մանք կըրտեն, թէ կայսրը իր Ենգլոյ կայսրը հօրեղօրը ժամանակը Լեհաստանի ժողովրդոց ունեցած քաղաքական արատնութիւնները նորէն հաստատելու դիտաւորութիւն ունի: Միայն թէ իրենց սեփական զօրք չպիտի կրնան ունենալ ինչպէս ան ժամանակը ունեին: Նիկոլայոս մեծ դուքսն ալ Լեհաստանի փոխարքայ պիտի ըլլայ կըրտեն իր քաղղը եւ մարգարէ բարուցը համար: Բաքուի մարաշխար կայսեր այս դիտաւորութիւններուն դէմ է կըրտեն:

Վարչապետին գրված նամակի մը խօսքին նայելով, Բեդրսպուրկի, Մոսկայի եւ ուրիշ քանի մը գաւառներու մէջ բազմութիւ մարդիկ բռնակը բանալը դրվեր են քաղաքական պատճառներով:

Ռեքսիայի գեղացիներուն խռովութիւնն ալ կը շարունակէ, եւ Տիւսթեր գետին միւս կողմի գաւառները կը տարածի եղեր: Եստրիոյ գեղացիները կը խրկուրեն, որ իրենց երկիրները եւ իրենք՝ աղանախաններու ստացուածքը կըրտէ եւ տարապարհակ (անկարխ) ծառայութիւններէ ազատին, իրենց աշխատութեան արգիւնքը իրենք վայելեն, եւ հոգե տէր ըլլալու իրաւունք ունենան:

Ենգլիական Սեւ լրագիրը Բեդրսպուրկէն գրված նամակներէն առնելով լուր կուտայ, թէ Ենգլոյ կայսրը հրամայեց:

Բեդրսպուրկի լրագիրը իր յուլիս 25 թուոյն մէջ յուլիս 6/18 ին Մալաքոթի պատերազմին վրայ Վորչաքոթի իշխանին գրած անկեկազիրը կը հրատարակէ:

Վորչաքոթի իշխանը կըրտէ իր այս անկեկազիրն մէջ, թէ գաղղոյացի զօրքերը Մալաքոթի ամրութիւններուն մէջ մտնելն յետէ՛ ըրված մարտիոցին կողմէն:

Թշուամեաց գունդերը այս մարտկոցը կոխեցին, կըրտէ անկեկազիրը, եւ քշելով Բալթալայի գունդը՝ իր լանկա կը պաշտպանէր, եւ անոր ետեւէն ինքաւ լով, Բարապէնայայ արաւարձանին մէկ քանի շէնքերը գրաւեցին՝ Մալաքոթի ըլլալէն մինչեւ Տօբոսի ձորը:»

Վորչաքոթի իշխանը՝ ուստայ հրամանատարներէն Խրիւլէվ զօրապետը եւ Բանիլիով երորդ ծովայինը գոմիութեամբ կը յիշէ իրեն. նշանաւոր եղած այս պատերազմին մէջ: Գունդն 17 ին ու 18 ին օրերը ուստայ կորուստը այսպէս կը հաշուէ. 1 բարձրաստիճան պաշտօնակալ, 4 սայլ եւ 530 զինուոր մեռած. 6 բարձրաստիճան պաշտօնակալ, 42 սայլ եւ 3,378 չափ զինուոր վերաւորված:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Եզրային Գերապոյն ժողովոյ որոշմամբն Եւստրիոյ Վարչապետ Սերուան Պատրիարք Հօր համալրութեամբ հետեւեալ արժանապատիւ կեղեցեակները տղային Հոգեւոր ժողովոյ անդամ անուանեցան:

- Գերապատիւ Սարգիս Ապիսկոպոս. 30 հաննէ վարդապետ քարոզիչ Խասդիւղն. 3 արութիւն վարդապետ փոխանորդ Մշու Սուրբ Վարդապետ վանից. Իշխանիս վարդապետ քարոզիչ Պեյօղուի. Մկրտիչ վարդապետ Խրըմեան քարոզիչ Սուրբ Էջմէ կեղեցուց Իւսկի տարու.

- Տ. Գալուստ աւագ քահանայ Օրթագրիւն.
- Տ. Գեորգ աւագ քահանայ Մայր եկեղեցւոյ Գումգալուի.
- Տ. Յօհաննէս աւագ քահանայ Սուրբ Խաչ Եկեղեցւոյ Խաչիւտարու.
- Տ. Փիլիպոս աւագ քահանայ Սամաթիոյ.
- Տ. Գրիգոր քահանայ Պէշկիմաշու.
- Տ. Մարգարիտ քահանայ Պարտու.
- Տ. Գրիգոր քահանայ Խաչագրիւն.
- Տ. Գրիգոր քահանայ Սամաթիոյ.
- Պատուելի Գրիգոր վարժապետ Տ. Յօհաննէս:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հարթ օրը Գաղղոյ նոր դեւպան Ռ. Գուռը դեպք բարձրագատի Մեծ Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց պաշտօնէին հետ տեսնուելու:

Ենկէ Պ. Թուֆէլ պատերազմի պաշտօնատուներ եւ Թուֆէլի գնաց՝ վեմամայլ Մեծհետ Բիշաֆի փաշային եւ ԵՏՄէա Ֆիլիպի փաշային հետ տեսնուելու:

Երէկ ալ Պ. Թուֆէլ իր գեպանատան գործակալներով Չրազանի կայսերական պալատը գնաց, ու իր գեպանական գիրքը օրոտափառ ինքնակալին ներկայացուց: Նորին Ս. վեհափառութիւնը մեծ մարգարութեամբ ու պատուով ընդունեց Գաղղոյնորդեպանը:

Արտաքին գործոց պաշտօնէաց վեմամայլ Պուստ փաշան եւ կայսերական գլխաւին Թարգման Նուրետտին պէյը այս ընդունելութեան ներկայ էին:

Ենկէ Պ. Թուֆէլ տեղութեան նախորդ պատերազմի պաշտօնէաց Նիւքեասի դուքսը որուն մայրաքաղաքս գալը նախնիքից Թուով ծանուցեր ենք, շաբաթ կրկուս Գրքով գնաց:

Փարիզի օսմաննան գեպան վեմամայլ Մեծհետ պէյը այսօր մայրաքաղաքս կր մեկնի Փարիզ երթալու համար: Գրին ուղեկից են՝

Բիշապի առաջին խորհրդական. Յակոբ Եֆէնի Արճիկեան երկրորդ խորհրդական.

Սերիք Եֆէնի առաջին քարտուզար գաղղեական լեզուի.

Իօմէր Եֆէնի երկրորդ քարտուզար Օսմանեան լեզուի:

Ս. Խաւար Պաք քարտուզար գաղղեական լեզուի:

Պ. Մանաս եւ Պ. Նաուժանբաւ (աթաշէ):

Մեծհետ պէյին հետ կ'երթան նաեւ Ս. Եսմամայլ Պուստ փաշայնորդին Գաւրժ պէյը եւ Մանասթըրի տեղակալ Եպարի փաշային որդին Բէուֆ պէյը:

Թուստուգի հուսակալին գանձապետը անցեալ շաբաթ մայրաքաղաքս հասնելով լուր բերաւ, թէ մօտ օրերս 2000 թուստուգի նոր զօրք պիտի գան:

Դամանակի մը ի վեր մայրաքաղաքս մէջ տեսակ տեսակ օտար դըրամներ կը պարան, մանաւորապէս Մալիք անուսով պղնձ մը օր մէկ տեղութեան մը դրամ չէ, եւ շատ մարդիկ կ'անեն կուսան առանց անոնց արժէքը գիտնալու, որով շատ անգամ վնաս կը կրեն: Այստեղեկութիւնները կ'առաւարտութիւնը այս վնասներէն հասարակութիւնը ազատ պահելու համար, յիշեալ պղնձի գրամներուն շքարտութիւնը արդիւնք:

Պատուներէն երաժ տեղեկութիւնները ներկայ տարւոյս համար առատ հունք կը խոստանան: Բայց Սիլվիոնէն Հոգոստ (Թեքլիբաշ) եւ Ենկիւտուպօլսոյ կողմերը շատ անք ըլլալով, եւ անձրեւ չդալով, մեծ վնաս կ'ընէ հունքքերուն, եւ կ'ըսին թէ չորս մասին մէկը կ'որսոված է:

Սեյիտիէն երաժ գրեթէ կը ծանուցանեն, թէ քօլեւան հին շարունակէին զատ Լարիայի, Գորսի գեղերուն, Մանասթըրի, Բէօֆրիլիյի, Խաքիւպի եւ ուրիշ բազմաթիւ քաղաքներու եւ գեղերու մէջ ճարակեր է:

Իզմիրէն յուլիս 7 թուով հետեւեալը կը գրեն:

«Ես շաբաթ քաղաքս շքանայ գեղերէն հարիւր յիսուն չափ յոյն աւաղակներուն կամակից ամբաստանելով բանրիքնան ու հոս բանտ դրկեցան: Եստեց քննութիւնը օտար տեղութեանց հեւպատոններուն ներկայութեամբ պիտի ըլլայ:»

Ենկէ ապրիլ Եստրնի խոսովութիւններուն ժամանակը բուրջած ու հոս բանտը դրված 260 զէյպէները աւելի քան մը օր առաջ նուով Տրիպօլիս կրկրկեցան՝ հոն շինված ճամբաներուն համար աշխատելու:

Մայրաքաղաքս Բուսիոյ գեպան Ա. Երեմիայի սեպուհը իր կառավարութեան հրամանաւր Պէպի կը դառնայ քիչ մը ժամանակի համար: Ենկէ հինգշաբթի Չրազանի կայսերական պալատը երթալով իր հրաժարականը մատուցանելու օգոտափառ ինքնակալին, Նորին կայսերական վեհափառութիւնը սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրաւ, եւ առաջին կարգի Մեքէթէ պատուանշանը շնորհեց անոր:

Երկուշաբթի օրը Ա. Երեմիայի սեպուհը Թրիքեսի շոգեհաւով մայրաքաղաքս մեկնեցաւ:

Օսմանեան Խաղախներուն կրկու գունդերը քիչ օրէն ամբողջ պատրաստուելով վայ կեն:

Առաջին գունդը որուն հրամանատարն է հայազգի Գրիգոր գեպապետը, 700 հոգի ունի եւ կը բաղկանայ Լեհացիներէ, Ալաքիացիներէ, Պուլքարներէ, Հայերէ եւ քանի մը Տաճկներէ: Ես գունդը աս օրերս Եւմուսէն Սիլիսթրի գացեր է:

Երկրորդ գունդը 900 հոգի պիտի ունենայ Ս. Չարթօրիքի իշխանին հրամանատարութեան տակ, եւ բոլորովին Լեհացի կամաւորներէ եւ Լեհացի ուսուցիչներէ կը կազմուի:

Խարբերէն կը գրեն, թէ տեղացի քիւրտները ասորի աղճիկ մը բռնի յափշտակելով մահաճակատութեան կը բռնը դարձունել ուղեր են, բայց գաւառին նորնորի կուսակալ վեմամայլ Խամայիլ փաշան հոն հասնելուն պէս կ'ընել թիւեր խնայել՝ յափշտակեալ աղճիկը քիւրտներուն ձեռքէն առել՝ ծեղացը յանձնել, եւ այն անկուս քիւրտներն ալ բանապիկերէ իրենց արժանաւոր պատիժը տալու համար:

Հարի չէ ըսել, թէ բարեխնամ կուսակալին այս արդարապիտական գործը շնորհակալութեամբ լըուցեր է գաւառին քրիստոնէաց ժողովրդոց սիրտը, որոնք առատաբար զինհափառ ինքնակալին բարերար կամեցը աւանկ հաւատարիմ կուսակալ մը ունենանուն վայ ինքզինքնին կրճանի կը համարին:

Տրապիզոնէն մեր արդոյ թղթակ-

ցին գրած նամակներուն մէջ բերկուրութեամբ արտի կը կարդանք Կերաստի բարեսէր Հոյ ժողովրդոց համար, թէ պատուարժան Տ. Յօհաննէս Մանուկեան Կրաստնոյ ուսուցիչ քահանային անդադար յորդորմամբն ու շնորհքը հոյակապ գործատուն մը շինել, միաբանութեամբ եւ սիրով կաշխատին բազմաթիւ եւ գանազան օգտակար ուսման նշանով ծագիցնելու իրենց դաւերներուն արդոյ յարթութեամբ համար:

Ես զովիւն շնորհքը ուրիշ շատ քաղաքներու բարեսէր Հոյ ժողովրդոց քաջալիրական օրինակ մը ըլլալու արժանի են:

Ուրբաթ օրը Բնալը կղզոյն մէջ շինելու վրայ եղած Հայոց Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հիմանց օծութեան հանգիստ կատարուցաւ ի մեծ ուրախութիւն հայազգի բնակչաց կղզոյն:

Ես կղզին ինչպէս ամենուն յայտնի է, Իշխանաց կղզիներուն ամենին մօտաւորն է մայրաքաղաքս. ասոր հետ գեղացիները մը եւ առատաւնու շքուրունեանով, հետ զհետ շինեալու եւ բազմամարդանալու վրայ է հայազգի բնակիչներով. ուստի տարակոյս չկայ, որ քանի մը ասորին խիստ գուարձալի ու գեղեցիկ ամբաստան մը պիտի ըլլայ Հայոց համար: Երբէն ստացած կարեւորութեանը պատճառաւ, արքունի նաւարանին ընկերութեան շոգեհաւներէն Արեւ շոգեհաւը ամեն իրիկուն ժամը տասնին կամ մուրքէն ճանապարհորդ կ'անէ, մէկ ժամու մէջ Բնալը կղզին կը ամանի, եւ առտուները ժամանակին հոն հանդիպելով Ս. Պօլիս կը դառնայ:

Ա. Երեմիայի եկեղեցւոյն շինութեամբ այս հայաբնակ կղզիին աւելի շուտով շինեալուն տարակոյս չունինք:

Ենկէ շաբաթ Եւքէթէ Ս. Գրիգոր անուսով բանասիրական նորամատենարի մը առաջին թիւը հրատարակված տեսնը մայրաքաղաքս մէջ:

Ես նոր պարբերական գրուածին հեղինակն է արժանապատիւ Տ. Մկրտիչ Խորբեան վանեցի գիտնական եւ ազգասէր վարդապետը, որ իր քանի մը գործերով եւ մանաւանդ պատուական եւ սիրուն Հրաւիրակ Արարատանովը ազգիս բանասիրացը ծանօթ է: Իր այս ամաստարը ազգային տեղեկութեանց, բարոյականի եւ դաստիարակութեան սահմանած ըլլալով, ամեն երկրի ու գաւառի ուսուցիչները ազգայնաց պիտի լինեն եւ օգտակար ընելու համար մեծ մասամբ զբարաւ լեզուով շարադրած է պարզ քաղցր եւ վաւիճուն սնով մը:

Ստորագրութեան տեղին է մայրաքաղաքս մէջ Մերձանը Մարգարեան Պ. Տարութիւնին գրատուներ: Տարեկան գինը 40 դուսուշ է:

Իրագոյս 177 թուով ծանուցված Պէքէթէ Տէքէ անուն տաճկերէն օրագրին ալ առաջին տետրակը անցեալ շաբաթ հրատարակելով, ինչպէս կը յուսայինք, նիւթերուն շահաւետութեամբ եւ լեզուին ու ոճին յատկութեամբ համոզական ընդունելութիւն մը գտաւ ընթերցասէր հասարակութեան:

ՎԵՐՉԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գաղղոյ օրէնդրական ժողովը կառավարութեան առաջարկած բոլոր օրինակներէն լըուցին հասն, յուլիս 11 թին նորէն զոյգել է:

Ենկէ մէջ լուր Ղօն Ուրբա

պաշտօնէ հրաժարել է: Բանալիքի դուքսը Ենկէն անբութեան ժողոված օտարազգի զօրաց գունդերուն հրամանատար կարգուել է:

Պալթիկին կիսը լուրերը կը ծանուցանեն, թէ Ենկէն լուրերը ուսաց Բօթքա եւ Սրտա բերդերը եւ Լուկա քաղաքը ուժեղացնելով քանդակ են:

Պալթիկի ծովեզրերը կղած ուսաց հեռադրական թերթուն ալ մեծ մասը խորապիկ են:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՄԱՍԻՍԹՈՒՆԻ ՀԵՂՆԵՆԿԻՆ ՅԱԼԵՆ ԿՍԵՆԻՍԻՍԻ ԵՒ ՄԵԾՅՐԵՆԻՍԻ ԿՆՆՈՒՆԵՐԸ

Տըպուր - ուղղ զոնիւր - լըայ:

1. Տըպուր շնչաւորութիւն ըրած օրը պիտի ըլլայ մարտը՝ եւ տարութեան կողմնէ ալ բաւական: Տարութիւնը նոր ծնած տղուն շատ հարկաւոր է: Կամայ կամայ եւ աստիճան առաջան օրը պատեցնելով զով (անրին) օրի տրվեցնելու է որ շատ ցարտ ալ չըլլայ:

2. Կենաց համար լըպը շատ հարկաւոր բան է: Ինչպէս որ արեւ շարկած տեղ բուսած տունկերը կ'արբընեն, որ գոյնընին նեւեղով եւ ճերմիկով յայտնի կ'ըլլայ, մութ տեղ երկար աւան մնացած տղայքն ալ ասանկ կ'արբընեն: Բայց արեւուն լըպը կամ կնշ ճարգի լըպ սր ըլլայ՝ զգուշանալու է որ մանր տղայ աչքին ուղղակի չդարնէ: Ենկէ աչքին մէջ գորտութիւն մը պատճառաւ զայլ աչքը յաճանքը բանալու ունակութիւն մը կը վատուի, եւ աչքն ալ կը տխրանայ:

3. Տըպուր քալել սխաճ ատենէն անոնք ցարակ արթնցնել պէտք է. եւ անանկ ունակացնելու է որ խաղաղ եւ աշխատելով տարանան, որ իրենց շատ օգտակար եւ առաջարկ է: Որքան որ մէկ տեղ մը գոյն պահեստ տղան, եւ աչքը վայելն չըլլեցնեն, այնքան դեղաւ կը վնասի: Օրը մարմններուն վրայ ներգործելով կարմիր գոյն մը տայ նէ կրնա հասնալ որ շատ փափուկ մարմն ունին: Թէ որ պղտկութեան ատենը օրը մարմնին մարած ճերմակ գոյն մը տայ նէ այն տղան մեծնալով թուր (կամեր) կ'ըլլայ:

4. Եւնի առտու տղան արթնցնելու ետքը մէկ երկու րոպէ մերկ թուով հոգիցընեն: Արակի կամ արեւու զէմ բունէ, թեւերը եւ ուսուցները քիչ մը թող խաղցնեն: Կամայ կամայ մարմնը շիւ կամ մերկ ձեռքով կամ քանդակով, որ արտաշնութիւնը քիչ մը բացիլ: Օրանը օրէն պահպանուած ըլլալու է, բայց վայել ծածքը յաճախ բանալու է որ օրը նորագին տղուն շնչաւորութիւն ըրած օրու չըլլայ:

5. Տըպուր համար զեղը կենաց քաղաքը բնակելին շատ օգտակար է: Յամ եւ խոնաւ տեղերէն փախել, որ օրը կայնած է միշտ հոն, եւ գփուար կը նորոգի. կայնած եւ հոտու շեքու եւ գէշ հոտեր բուրած տեղերու մօտ մի կենար: Չոր եւ բարձր տեղերը ընտրել: Տըպուր լըպը ընտրելու մարդը ինչ առաջ եւ առողջ կ'ըլլան: Լաթը թեթեւ հագնող եւ գլուխը բաց տղան շատ առողջ կ'ըլլայ եւ հիւանդութենէն շատ հեռու կ'ըլլայ, քան թէ այն տղան որ չհիւանդանալու համար կնշ ընկնին շին դիտար ծնողը եւ շափազանց զուշութիւններ կ'ընեն:

6. Տըպուր պատկած տեղերը բարձր պիտի ըլլայ. եւ երեք արեւելք կամ հարաւ: Ատենը ըր շոր ըլլալու է եւ տղուն անկողնի պատերէն հեռու: Օրը շատ ցարտ կամ շատ խոնաւ չըլլայ նէ պատահաններ յաճախ բանալու է օրը նորագիւլ համար: Ենկէն մէջ կրակ քիչ վաւաւ. եւ այն ալ թէ որ համար կայ նէ վաւարանի (օճակի կամ սօսայի) մէջ:

Տըպուր կ'որոշուի լըայ:

7. Միշտ տղուն գլուխը մալ բուսած աւտենը գոյ պահէ գլուխը. բայց շատ ալ տարբերելու բանով չէ: Թանձր գտակները տարութիւնը գլուխը կը ժողովն. արտաշնութեամբ գարս ելլելու նիւթերը որ մանր տղայոց մօտ շատ կ'ըլլայ, կը խափանվին դուրս չեն կրնար ելլել. եւ ժողովելով տեսակ տեսակ կեղեր եւ խաղաւարաններ եւ խոցեր գարս կուտան: Տըպուր զըտը բարակ պատառով (թիւլեհոտ) մը գոյնէ վայելե բարակ քանակայի լըպը գտակ մը գրեւ եւ լըպի ժապուէտով (քուտեղ) մը կապէ որ չըլլայ: Եսիկայ ամուր կապելու օրու մը չունի. քանզի կնշպէ որ ըլլայ նէ կը մնայ, փանց զե այն

ատենը տղայն գլուխը բանալու խելք շիրնար ընել. վնաս ալ ունի, քանզի չըլինքին երակները սրև- մեղով կենաց հարկաւոր դործողութիւնները կը- նայ խափանել: Չլուրը բռնելու համար կապեր հնարած են որ բարոյնն անօգուտ բաներ են. ինչ բանի յոյս ունինք ասոնցմէնէ՛ այն բաներուն մէկն ալ վատըրընելու բաւականութիւն չու- նին:

8. Տղան գրկած ատենը պետք է միշտ գը- լուրը վեր բռնես, եւ թեւեղ վրան նստեցնես: Թէ որ մարմինը սիմանէ՛ իր գեղեցիկ ձեւը կը- սրնցընելով կենաց տեղութիւն մը ստանալ: Չը- լուրին կամ ձեռքերէն բռնելով ազան վեր վեր- ցընել չըլար: Աւերակ սովորութիւն է՝ տղուն գտակին բարըր դուրս ցցված բաներ շինել, որ տղան ինկած ատենը գլուխը պահպանուի, մէկէն ի մէկ գետնը չզայ. ասանք գտակը չափէն աւելի կը ծանրցընեն: Թե թեւերը եւ առածպակները բնորոշու է. ինչպէս են յարդէ (սամանէ) կամ պակենայի սովորէ շինածները. եւայն:

9. Տղան մը մազերը երկայն ըլլայ նէ՛ գլու- խը միշտ բաց կենարու է: Ամառը թեթեւ գտակ մը կ'օգտէ արեւուն տարբութիւնն պահպանելու: Չլուրուն մազերը եւրոպացոց ձեւով կարելի ա- ղէկ է սանտրելը դիւրին ըլլալուն համար. եւ ա- սանի կարողը ձեւը քիչ մը տաք պիտի բռնէ գը- լուրը: Ետպին ու բաժնիւր լայն եւ կարծ- քերինն զայ ըլլալու է, եւ ետեւէն կապել պետք է: Թե թեւերը լայն պետք է ըլլայ, որ լաթը հազած ատենը մատուցները գտակը շանց- նի եւ գէպ ի ետին չգառնայ, որ շատ ցաւ կ'ու- տայ տղուն, եւ երբեմն կարելու վրանց ալ կ'ը- լայ: Տղան թեւը թեւերին մէջ խօթելէր ետ- քը՝ մէկալ կողմն ալ դուռն երկու մատըր խօթէ որ ձեռքէն բռնես դուրս բաշես. ասիկայ լաթը քաշիտուին եւ տղուն նեղութիւնն ասիկայ շատ աղէկ է: Ետպը տղուն վրան աղէկ պահեցընե- լու համար դնտանեղ (թօփուլ) գործածել հար- կաւոր կը սեպես նէ՛ որքան հնար է նէ քիչ զըն- տասեղ գործածէ. կ'ըլլայ որ մէկ զին կը մտնեն եւ կը ծակեն եւ վերը կը բանան:

10. Մէկ բարակ պատտա (ճանփէս կամ թիւղպէն) մը բաւական է շըլինքը պահպանե- լու: Մարմինը ուրիշ կողմերը մէկ մարդը ձեր- մակ կառուց մը պէն մինչեւ անուրթը (սօլթուր), վարի ծայրն ալ երկու ոտքին մէջ տեղէն առ- քարծրերէն (սալթ) վար, որ ոտքերը իրարմէ գտտ մնան: Սըպէն բարդէ կամ ստորակի կտաւ մըն ալ պէն երկու երեք անգամ դարձնելով բու- լըր մարմինը վրայ, եւ ծայրը ծայրելով բեր կործրին վերի զին շըլինքին ու կործրին մէջ տեղը, եւ անկիւնները ետեւը կենսակին զին տար անը մը խանձարարի (խուստախ) մէջ կը վաթ- սեկին եւ կը կապեն նէ՛ անձուսի սօվորութիւն մըն էր. եւ էլի աղէկ ալ տանջանք էր տղուն: Ետպար լայն ըլլայ նէ՛ նոր ծնած տղան յան- կարծակի պաղ կ'առնէ. ուստի բաժնի պէս լա- թերը որ շատ լայն չեն, եւ տղան սիմելով նե- ղութիւն ալ չեն տար, անոնց շատ աղէկ են: Մէկ կաշնեղէն առաջ սեպկու են:

11. Այս լաթերը թըրջված ըլլալը իմացա- ծիդ պէս պետք է շատ մը փոխես. ժամանակ անցընելու չգար: Վանի որ տղուն լաթը փոխե- լու ըլլալ տղուն մարմինն ալ բարձր պետք է գաղջ (ըլքճախ) ջրով լուսլ. ուղեւն կրնաս մէջը քա- նի մը կաթիլ օղի կամ սերի ողեւնց խմելը մը խառնել: Թէ որ տղուն մէկ տեղը խաշեր եւ կաշին սրբորովըր է նէ՛ վրան քիչ մը լիճքօթի (քուստ պայաղ) լաթած խոտին սերմը ցանէ. կամ ասիկա չէտորվէ նէ՛ ձերմակ փայտի մը որոցն (տեստերէ) թափած փոխ մաղի բարակ մաղով, եւ այն ցանէ վրան: Չլուրը գաղջ ջրով լուս, եւ սանտրելը կամ վրձնելը (ֆըշալուսը) ուժով չըլլայ:

12. Տղան քանի որ պատկած է կամ գիրիկ վրայ կը պարտընեն՝ այս հագուստը հերքէ է: Չորս ամսուան ըլլայ նէ՛ կրնաս քիչ մը երկանիկ շապիկ հագըրնել, եւ վրայէն ուրիշ լաթ մը, ո- ռուն տաք կամ պաղ բռնելըր ժամանակին յար- մարցուր: Ոտքերը բամբակ դուրս կամ մէկ ու- րիշ թեթեւ հիւսված բան մը հագըրուր գոցելու համար: Բնական պէտքերին իմացընել սորվին նէ՛ կրնաս այն ատենը լայն վարտիք ալ հագըր- նել. բայց կապելը աղէկ չէ. կամ օղակ կոճակով բաժկներն կոճկելու է, կամ բռնելու ըլլալու է, որուն գործածութեան կերպը աննուն ծանօթ է: Տղայոց շատ յարմար հագուստ է հաստ կտաւ շինված կարծ շապիկի պէս (աճէ կ'եօմէկի) լաթած հագուստ. ուղեւն նէ՛ վրայէն դոտիկ պէս բան մըն ալ կրնաս կապել. բայց թըրջ: Աչ շըլինքի կապ (քուստաթ) պէտք է տղուն եւ ոչ սրունքի կապ (քաշա պաղ): Ոտքին ամանները ոտքին շափէն եւ- ձեւ երկայն եւ լայն ըլլալու են: Կարծ բռն. տը- դուն հագըրնելու լաթը՝ միայն անկիւս ցարտէն պահելու համար պիտի ըլլայ. բաւական լայնու-

թիւն ունենայ որ նեղութիւն մը չտայ. փոխելը դիւրին ըլլայ. քիչ ստակով ալ շինվի, որ պատ- ուելին կամ աղտոտելին եւ մաշելին վախճալով տղան իր ուղած խաղերէն ետ քաշել միայր չըն- ընս:

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԱՏԵԱՆԲ

Table with 2 columns: Item Name and Price. Includes items like ՏՐՈՂԻ ԽՈՐՀՐԴԱՌՈՒԹԻՒՆԷ, ՅԱՂԱՄԱՍ, ԲԵՐԻՍՈՍԱՎԱԿԱՆ ՀԱՆԱՍՈՅ, Ի ՏՈՅՑ, ԶՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐԻՆ, ԵՒ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՈՒՐՈՒՄՆ ԲԵՐԻՍՏՈՒՆԵՍ ԽՐԱՍՏԱՍԻՐԻ, ԹԱՐԳՄԱՆԵՍ Ի ԳԱՂԱԳԻՎԱԿԱՆԷ, Ի ՀԱՅ, ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻ Կ. ԳԱՐԲԻԷԼ ՎԱՐԴԱՊԵՑ, ԱՅՎԱՋՈՎԱԲԻ, ՏՊԵԱԼ, Ի ՓԵՐԻՉ, 1854, ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԳԱՂԱԳԻՎԵՐԷՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԷՆ ԶՐՈՒՑԱՏՐՈՒԹԵԱՆ, ԵՒ ՎԱՂԱԳԻՎԱԿԱՆ ԳԱՂԱՊԱՏԵԱՆ, ՆՈՐԻՆ, ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԱՆԳԱԳԻՎԵՐԷՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԷՆ ԶՐՈՒՑԱՏՐՈՒԹԵԱՆ, ՏՊԵԱԼ, Ի ՓԵՐԻՉ, 1855

Աւերելը գրկելուն առաջինը պրոնիւն չա- տարգրութիւն մըն է քրիստոնէական հաւատոյ ճշմարտութեանը եւ մեծ յարգ ունի Աւերակ- թի մէջ: Աստիկ պատուական զիբը մը մեր ազգին անձնօթ շնորհը համար Մեծապատիւ Յա- ռութիւն պէջը՝ իր երկու սիրելի սրբաբար աղիւ- Յակոր եւ Յովսէփ աղաներուն եւ անոնց հետ ազգիս ուսումնասիր մանկանցը նուիրած է ար- ժանապատիւ Հ. Գարբիէլ ազգասէր եւ բազ- մարթին վարդապետին աշխատասիրութեամբը:

Արկարգը եւ երբորդը գաղղեղեն ու Անգ- ղեղեն սորվող ուսումնասիր Հայ պատանին- ըուն աշխատութիւնը դիւրացընելու գոյնը նպա- տակաւ շինված երկու պատուական աշխատասի- ռութիւններ են՝ ամեն մասամբ կատարեալ, որ մեծ պատիւ կ'ընեն արժանապատիւ հեղինակին:

Այս երկու գիրքերուն ալ առաջինը այ- սինքն գաղղեղենէն հայերէն զուտարութեան առաջնորդը վերջիվերջ Մեծապատիւ Յարութիւն պէյին երկու սրբաբար իրենց հասակակից Հայ պատանիներուն նուիրած են: Արկարգը այսինքն Անգղեղենէն Հայերէնը Մարտտան վարժարանին աշակերտներէն արդոյ Պ. Յարութիւն Վարապետան նոյնպէս իր հասակակից Հայ պատանիներուն նուիրած է:

Այս զուտարութիւններուն ալ ամեն մե- կը երկու հատոր են: Մէկուն մէջ գաղղեղենի կամ անգղեղենի զուտարութեանց առջև ի- րենց արտաստուութիւնը կամ հնչմունքը զրկված է, միւսին մէջ զրկված չէ: Այս գիրքերը կը ծախ- վին Մուսթաֆա փաշա խանը Պարզեւեան պատ- ուելը Աւետիս վարժապետին գրատունը:

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՃԱՐԵՆ

Մայրապաշտին ամեն հոյ քրոջամաներուն 401 կը ծախվի: Գինը 6 դրամալ է:

ԱՌԵՒՏՐԱՎԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 13 ՅՈՒՆԻՍ

Մանկթուրանայի գիները ինչպէս բա- ճարներն 2 402/500 է:

Table with 3 columns: Item Name, Price, and Quantity. Includes items like Մանկթուրանայի գիները, Թեւեղութիւն վերաբերեալ, Լայն, Երան, Գին

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like 2, 24, 2, 23.24, 26.27, 27.28, 27.28, 29.30, 32.33, 37.40, 65.70, 75.80

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like Աւերելութիւն վերաբերեալ, Լայն, Երան, Գին, 24, 3, 19.20, 5, 33.34, 6, 38.40, 7, 42.46, 6 1/2, 42.45, 8, 50.53, 9, 60.62, 9, 68.70, 11, 74.75, 12, 81.82, 13, 88.90, 16, 104.20, 5, 45.46, 6, 47.50, 11, 81.82, 24, 44.45, 36, 70.75, 37, 44.45, 6 1/2, 55.56

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like Խառնուրդ վերաբերեալ, Լայն, Երան, Գին, 12, 28.30, 24, 35.40, 24, 48.52, 29.30, 27.28, 58.60, 68.70, 78.80, 38, 55.58, 65.70, 90.95, 40, 45.50, 75.80, 70.90, 90.100, 37, 50.52, 24, 25.27, 90.100, 2, 3, 24, 36.40, 24, 95.100, 27, 3, 3, 20, 4, 10, 4, 20.5

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like Խառնուրդ մանած, Լայն, Երան, Գին, 6-12, 15, 20, 8-14, 15, 20, 12-20, 16, 20, 16-24, 17, 20, 20-30, 18, 20

Խառնուրդ օխան 60 քարայն օխան 2 քա- ռուր քարայն օխան 1 քարայն օխան

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like 21/2 վերաբերեալ, Լայն, Երան, Գին, 28, 30.34, 44.46, 47.48, 80.81, 34.35, 105.106, 114.115

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like Տոտանայ վերաբերեալ, Լայն, Երան, Գին, 10, 13, 15.18, 25.26, 24.25, 18.20, 22.23, 11.13, 35.40, 50.55, 55.60, 66.70

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like վերանայն ու Զոնցերի պարտէ, 10, 5, 5, 15, 4, 15, 4, 20, 4, 4, 5, 3, 20, 3, 25, 21, 22, 22, 23, 13, 12, 20, 13, 44, 45, 42, 43, 30, 32

Տեղադր մանկթուրանայի առատութեանը անցեալ շաբաթուան վրայ քիչ մը կէցած են: Վեր- ջին բոսթայով Անգղեղենի անարկած լուրերուն նայելով՝ հին ալ շատ հանգստութիւն կայ. այսու ամենայնիւ թէ հոս եւ թէ ճամբան շատ ապրանք կայ:

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like ԱՐՄՏԻՔ, Գործի Անտուր-ի քարէր քարէր 48, 53, 44, 46, 39, 42, 28, 23, 40, 3, 20, 3, 20, 2, 30, 2, 25, 4, 30, 4, 4, 80,000, 20,000 քարէր քարէր

ԴՐԱՍՈՑ ԱՐՃՈՂԱՌՈՒԹԻՒՆԸ Թ.Պ.Ս.Ս.Ս.Ս.Ս.Ս.

Table with 4 columns: Item Name, Price, Quantity, and Total Price. Includes items like 13 601/100, 131, 142, 10, 112, 30, 117, 67, 30, 66, 20, 27, 25, 30, 28, 12, 22, 30, 32, 30, 204, 111, 220

ՄԱՆՈՒՑՄՈՒՆԷ ԶԵՐԻՒ ՓԷՐԹՕՐԵԼ ԲՈՒՆԵՆ

Աւերելութիւն ՏՕԲԹԻՈՒ ԷՅԱՐ անունով երեւելի բնակչոյն շինած քաղաքաբնութեանը հետեւե- լալ անպերտան քարէն է:

Վերեմ, Հաւ, Արեւիկա Իւլիէն Կոմ Թաւր Դեթէ, Խոռը Պօզան, Խոյստ Հաւ, Արեւ- շիւ, Պօզան Իւլիէնիւն, եւ ուրիշ ցարդէ յա- սաւ եկած զանազան անանաբնութեանը: Թաւ որ թէն բերէ քաղաքաբնութեանը, պէտք է որ անոնց անցընելու յոյս քարէն քարծածէ:

Ալ ծախան Պ լալիւն Գ ինչիւն իսկին է- րեւել Աւերելութիւն մաշտան. որ որ նաեւ ինչ ծախ- վի շար քարէն նորաբնութեւն օգտակար Աւերելութիւն պարտաներ:

Պէտք է ծախել քարէն մեր քառն օլ կայ ծախս: Ունի անիւն սեւեւի, երկու քառն, ընդարձակ խոն- ըան օլ, ընդարձակ քառն, ինչիւն քարայրէն, իւր- հոր օլ եւ ուրիշ կանանաբ քառն վերաբերեալ անիւն բան: Ուրիշ Պէտք է նաեւ քարայրոյն Վրեանէս Մեթեթի աղայն հետ ինչպիս Խօթի:

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԱՐԵՎԱՐՈՅ

Կ. ՊՈԼԻՍ. 2 ԳՈՒՆԻ ԽԱՆ